



Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde son zamanlarda “Yeni Nesil Suç Örgütü” ya da “Z Kuşağı Mafya” olarak adlandırılan, yerleşik yer altı suç örgütlerinden örgüt yapısı, hedef kitle ve suç işleme yöntemleri bakımından belirgin farkları olduğu tespit edilen, mahalle mahalle, sokak sokak örgütlendiği bilinen, örgüt üyelerinin 15-20’li yaşlardaki kişilerden seçtikleri belirtilen, gençleri uyuşturucu üzerinden yönlendiren, sosyal medya kullanımı ile teşvik eden ve örgütleyen, diziler, şarkı ve klip propagandasıyla etkileyen ve kaçak bahis gibi araçlarını aktif olarak kullanan yeni bir suç örgütü modeliyle karşı karşıyayız.

Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) açıkladığı ‘Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri’ verilerine göre güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 2023 yılında 537 bin 583 olmuştur.

Bu olaylarda çocukların 242 bin 875’i mağdur olarak, 178 bin 834’ü suça sürüklenme sebebiyle, 84 bin 751’i bilgisine başvurma amacıyla, 15 bin 716’sı kayıp olması sebebiyle, 11 bin 179’u kabahat işlediği iddiasıyla, 4 bin 228’i ise bu nedenlerin dışında kalan diğer nedenlerden dolayı güvenlik birimlerine gelmiş veya getirilmiştir.

Bu suç örgütleriyle sadece kolluk kuvvetleri tarafından alınacak tedbirlerle baş edilmesi mümkün değildir. Uzmanların belirttiği üzere toplumsal bir soruna dönen bu meselenin ailevi, eğitim ortamı, ekonomik, sosyal ve çevresel faktörler gibi çok boyutlu ele alınarak incelenmesi, bu örgütlerin gençler üzerindeki etkilerinin (sosyal, psikolojik, ekonomik vb.) tespit edilmesi, mevcut yasal düzenlemelerin ve uygulanan politikaların bu tür suç örgütleriyle mücadeledeki etkinliğinin değerlendirilmesi ve sorunun çözümüne yönelik kısa, orta ve uzun vadeli stratejilerin ve politikaların geliştirilmesi hususlarının TBMM’de ayrıntılı olarak incelenmesi amacıyla Anayasa’nın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 16.04.2025

Mehmet Emin Ekmen

Mersin Milletvekili

Grup Başkanvekili



Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

GEREKÇE

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre 2024 yılı itibarıyla ülkemiz 13 milyon civarında 15-24 yaş grubunda genç nüfusa sahiptir. Buna rağmen ülkemizde nüfus artış hızında yaşanan yavaşlama ve evlilik yaşının yükselmesiyle birlikte bu sayının giderek azalmasının yanında gençlerimiz birçok sorunla karşı karşıya kalmış, toplumsal huzur ve güvene yönelik büyük bir risk haline gelmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı 'Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri' verilerine göre güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 2023 yılında 537 bin 583 olmuştur.

Bu olaylarda çocukların 242 bin 875'i mağdur olarak, 178 bin 834'ü suça sürüklenme sebebiyle, 84 bin 751'i bilgisine başvurma amacıyla, 15 bin 716'sı kaybolması sebebiyle, 11 bin 179'u kabahat işlediği iddiasıyla, 4 bin 228'i ise bu nedenlerin dışında kalan diğer nedenlerden dolayı güvenlik birimlerine geldi veya getirildi.

Suçta sürüklenme nedeni ile güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların %39,8'ine yaralama, %20,8'ine hırsızlık, %7,7'sine pasaport kanununa muhalefet, %4,9'una uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak, %4'üne ise tehdit suçları isnat edilmiştir.

Bu bağlamda; Daltonlar, Redkitler, Barış Boyun Grubu, Anucurlar, Camgözler, Gündoğmuşlar, Atız-Casperlar gibi çeşitli isimlerle irili ufaklı birçok suç grubu türemiş ve son yıllarda sık sık kamuoyunun gündemine gelmiştir.

Yetkililer ve uzmanlara göre bu gruplar, birçok açıdan klasik suç örgütlerinden farklı özellikler göstermektedir. Söz konusu gruplar, yer altı suç örgütlerinden örgüt yapısı, hedef kitle ve suç işleme yöntemleri bakımından belirgin farklar göstermektedir. Bu tür yapılanmalar için "Yeni Nesil Suç Örgütü" veya "Z Kuşağı Mafya" tarifi yapılmaktadır. Bu tür grupların semt, semt; mahalle mahalle örgütlendiği, bunların önemli bir bölümünün İstanbul merkezli olduğu ve genelde şehrin gelir düzeyi düşük mahallelerinde ortaya çıktıkları görülmektedir.

Bu grupların sosyal medyada düzenli video paylaştıkları, bu sayede özellikle genç yaşta ve suça meyilli olan kitleyi örgütleyerek katılım sağladıkları belirtilmektedir. Çeşitli platformlarda suç örgütlerine katılmayı cazip hale getiren içerikler üretiliyor ve gençler, bu yasa dışı grupların bir üyesi olmaya özendirilmektedir. Sosyal medya mecralarında paylaştıkları içeriklerde güç, para ve statü sembolleri ön plana çıkarılmakta, suç faaliyetlerini normalleştirilmektedir. Bu içerikler nedeniyle gençler, suç örgütlerine karşı sempati duyabilmektedir.

Uzmanlar, dizilere de ayrıca dikkat çekerek "Bu tür yapımlar, suç dünyasını 'kahramanlık' 'kurtarıcılık' anlatılarıyla cazip gösteriyor. Bu dizilerdeki örgüt liderleri adalet dağıtan, güçlü, korkusuz karakterler olarak gösteriliyor. Ekonomik olarak zorluk çeken gençler, bu hikayelerdeki yaşam tarzını bir çıkış yolu olarak görebiliyor." sözleriyle konunun aciliyete vurgu yapmaktadırlar.



Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Suç örgütlerinin seçtiği gençlerin bilgisayar oyunlarına bağımlı oldukları ve internet tabanlı dizilerden de çok etkilendiği belirtilmektedir. Bu grupların hem söylemlerindeki ifadeler hem de kendilerince tabii oldukları 'racon' denilen kriminal ilkeler, internet tabanlı dizilerin etkisini taşımaktadır. Haberleşmelerini ise takibi güç olan Whatsapp, Face Time vb. programlar üzerinden yaptıkları öne sürülmektedir. Uyuşturucu ticaretinden uzun namlulu silah ticaretine kadar işlerden gelir elde eden bu grupların gelir kaynakları arasında kaçak bahsin de yer aldığı görülmektedir.

Uzmanlar, gençlerin kimlik gelişim sürecinde dış etkiye açık hale geldiğini, bu dönemde prestijli bir grubun üyesi olmak çok çekici gelebildiğini ve bu durum da gençlerin organize suç örgütlerinin ağlarına düşmesinin kolaylaştığını söylemektedir. Suç dünyasına giren bir çocuğun suça karıştıktan sonra sadece suçlularla arkadaşlık yapar hale geldiğini, bireysel suçluluğu ister istemez çeteleşmenin takip ettiğini ve bahsettiği kesimlerin yoksul, dezavantajlı kesimler olduğunu da vurgulamaktadır. Eskiden yanlış bulunan mafyanın genç kuşaklar için, içinde yer almak istedikleri bir boyuta dönüştüğünü, ortada bir değerler erozyonu olduğunu, sadece paranın değer olarak kaldığı bir durum bulunduğunu söylemektedir. Ayrıca, Türkiye'de suça karışan çocukların ıslah sisteminde eksikler olduğu görüşündedirler.

Bu örgütler, uyuşturucu madde imal ve ticaretini önemli bir gelir kaynağı olarak kullanmaktadır. Grubunun uyuşturucu ticaretini yönlendiren kişinin, çevresine genellikle uyuşturucu bağımlısı yaşı küçük şahısları toplayarak uyuşturucu madde vermek karşılığında bu şahıslara uyuşturucu madde imal ve ticareti, kasten yaralama, gasp, tehdit gibi suçları işlettiği öne sürülmektedir. Madde bağımlılığı durumunun çocukları suç örgütlerinin eline ittiğini belirtmektedir. Son dönemlerde metamfetamin kullanım artışına da dikkat çekilmektedir.

Bu bağlamda, bu tür suç örgütleri, sadece kolluk kuvvetleri tarafından alınacak tedbirlerle mücadele etmenin mümkün olmayacağı gerçeğiyle; aşağıdaki tedbirlerin ve diğer çözüm önerilerinin araştırılması ve yasal ve siyasi adımların atılması önem arz etmektedir.

Söz konusu nedenleri şu şekilde özetleyebiliriz:

- Sosyal ve ekonomik eşitsizliğin ortadan kalkması,
- İnsan yetiştirmeyle ilgili ailede ve eğitim-öğretim hayatında çeşitli düzenlemelerin olması,
- Eğitim-öğretimde başarısız olan çocukların mutlak suretle meslek edindirilmesi,
- Çocuk ıslah sisteminin yenilenmesi dışında cezaların caydırıcılığının da artırılması,
- Mevcut TCK'nın uygulamasındaki yetersizliklerin giderilmesi,
- Eğitim sisteminde mesleki ve teknik eğitimin önemi ve ara eleman yetiştirme,
- Üniversite okumanın yeniden anlamlı kılınması,
- Bireysel silahlanma sorunun çözümü,
- Madde bağımlılığı konusunda denetimin artırılması.

Tüm bu nedenlerle, uzmanların belirttiği üzere toplumsal bir soruna dönen bu meselenin ailevi, eğitim ortamı, ekonomik, sosyal ve çevresel faktörler gibi çok boyutlu ele alınarak incelenmesi, bu örgütlerin gençler üzerindeki etkilerinin (sosyal, psikolojik, ekonomik vb.) tespit edilmesi, mevcut yasal düzenlemelerin ve uygulanan politikaların bu tür suç örgütleriyle mücadeledeki etkinliğinin değerlendirilmesi ve sorunun çözümüne yönelik kısa, orta ve uzun vadeli



Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

stratejilerin ve politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması zaruridir.